

کمپیوټر – ٲیرک ٲیلیفون کٲی د خٲلی ډاٲا ٲه ساتنه

• زماني موده: ۱ ساعت

• د لوست ٲه هدف: رمز لیکنی یادونه، په کمپیوټر او په ٲیرک ٲیلیفون کٲی د خٲلی ډاٲا ساتنٲی لٲاره د کار اخیستلو میتود یادونه

د ډاٲا بیا ترلاسه کول Backups

• د یو خارجي هارډ ډیسک ٲرمخ ؟

• په ویریٲ (ICLOUD) ؟

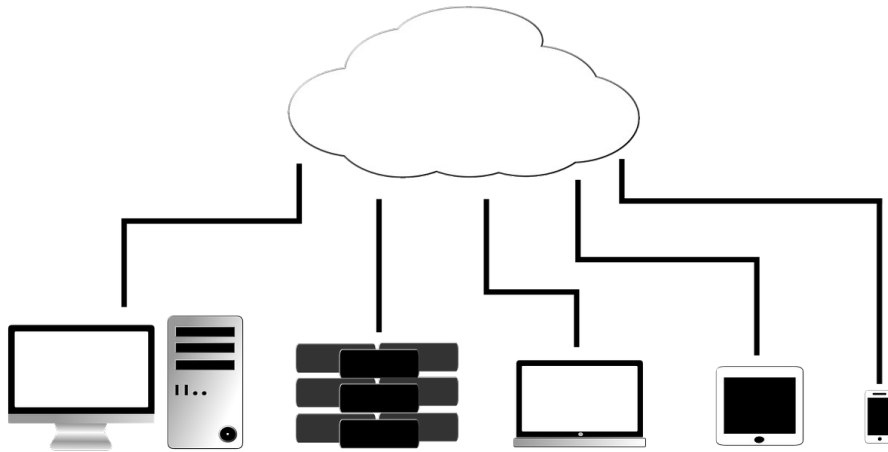
د ویریٲ (ICLOUD) ٲرمخ

فیزیکی ارزونی ستاسو ډاٲا په خطر کٲی نشي اچولی. تاسو باید د خٲلو خدمتونو لٲاره یو معتبر د خدمتونو وړاندٲی کوونکی غوره کړئ.

او یو بڼه ٲٲک سرعت لرونکي نښلونکي یا اتصال ته اړتیا لری.

د خارجي هارډ ډیسک لٲاره

تاسو د خدماتي خدمتونو هیٲ وړاندٲی کوونکي باندٲی متکي نه یاست. او هیٲ نښلولو یا اتصال ته اړتیا لری. تاسو خٲله ډاٲا ٲخٲله له ځان سره انتقالوی.

رمز لیکنه

رمزلیکنه (Encryptions) یو اقدام دی ٲی د رمز د ٲرانښتو د یوی کیلی (Key) ٲرته د رمز ٲرانښتل د یو سند، د یو فولډر (Folder)، یو هارډ ډیسک نه لوستلو سبب ګرځی. دا اقدام تاسو ته ددی امکان درکوی ٲی په اغیزمنه توګه خٲل معلومات د غلا یا د وسایلو د ضبط او همدارنګه د خدمتونو د ورکوونکو ٲر وړاندٲی په آنلاین او په غیر خوندي بڼه (ٲرته د رمز د لیکنٲی) وساتئ.

خپل کمپیوټر کې له خپلې ډاټا څخه د Cryptomator څخه په کار اخیستنې ساتنه

د [Veracrypt](#) سافټ ویړستاسو ته په کمپیوټر کې د ارقامو صندوق (ډیجیټلې صندوق) د رامنځ ته کیدو امکان درکوي. یو صندوق یا Veracrypt (یا "کانټینر") یوازینی فایل دی چې په کې نور فایلونه یا فولډرونه ذخیره او په لیکنې په رمز بدلوي.

د همدې له امله کولی شئ یو خوندي ډیجیټلې (ګاو صندوق) د خپل کمپیوټر پرمخ د یو هارډ ډیسک پرمخ او یا حتی چې دا ډیجیټلې (ګاو صندوق) خپل یو مخاطب ته د ایمیل له لارې واستوئ. (لازمه ده په دې صورت کې د رمز د پرانیستلو (Password) د یو بل خوندي کانال له لارې لکه Signal او یا په ښه ډول په شفاهي توګه هغه ته واستوئ.

د Cryptomator سوفټ ویړ هم تاسو ته ستاسو په کمپیوټر کې د خوندي ډیجیټلې صندوق د رامنځ ته کیدو امکان درکوي. دا امکان هم برابروي چې معلومات په محلي کچه ذخیره او په یوې کیلي سره (password) سره وساتئ، همداشان د وریځي (Cloud) خدمتونو زیات طرفدار پروګرامونه لکه iCloud، GoogleDrive، او OneDrive ډیر ښه کار کوي.

تمرین:

1. Cryptomator نصب کړئ: د نصب زده کړه (انګلیسي)
 2. د خپل کمپیوټر پرمخ یو خوندي صندوق رامنځ ته کړئ: زده کړه له (انګلیسي) کار اخیستنې
 3. یو سند ته په کې ځای ورکړئ
 4. Cryptomator وتړئ
 5. بیرته یې پرانیځئ او خپلو اسنادو ته لاسرسی ومومئ
 6. د وریځي د یو سرورس پرمخ یو خوندي صندوق واستوئ
 7. د وریځي (Cloud) فولډر د نورو کاروونکو سره شریک کړئ
 8. د خوندي صندوق محتویاتو ته د لاسرسي لپاره خپل عبوري رمز (Password) شریک کړئ
- یادښت: همداشان Cryptomator د ځیرکو تیلیفونونو لکه Android او iOS لپاره سوفټ ویړونه (البته وړیا) ډول برابروي.

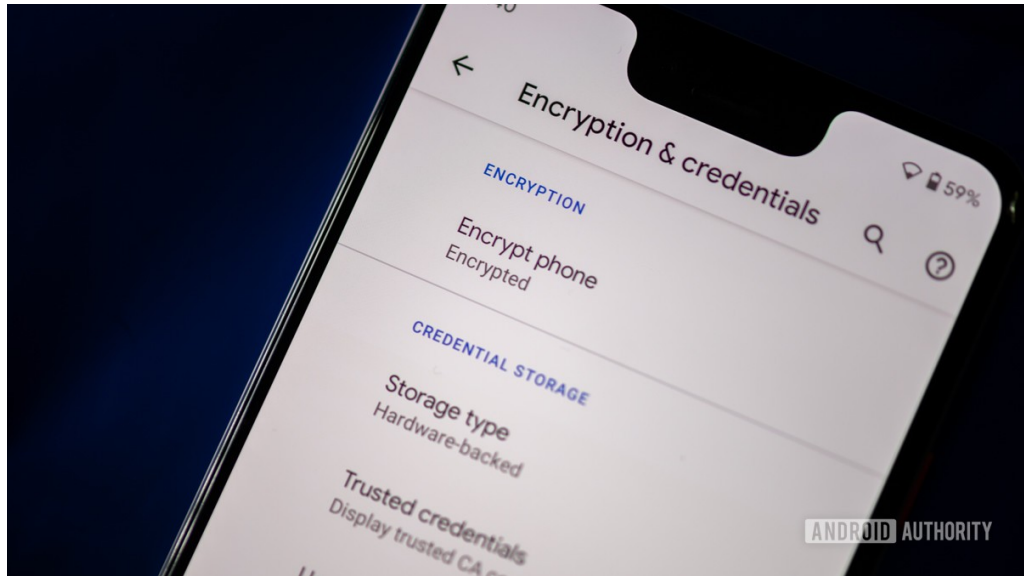
Android / آندروید

ستاسو د ډاټا رمز لیکنه په خودکاریا اتوماتیک ډول د Android 6.0 Marshmallow کې فعال دی. دا په نامرئي ډول ترسره کېږي کله چې ستاسو ترتیب یا پیکربند (configuration) له تاسو غوښتنه کوي یوه قفل پاڼه انتخاب کړئ: چې زمانې که پیکربند شما از شما درخواست می‌کند یک قفل صفحه را انتخاب کنید: پټه (Pattern) کد (PIN) یا عبوري رمز (Password). د ځیرې تشخیص او د ګوتې نښه په دې ځای کې نه شاملېږي!

د دې ارزونې لپاره چې ایا رمز لیکنه فعاله ده او که نه لاندې لار تعقیب کړئ

تنظیمات (Setting) < امنیت < رمز لیکنه

که چیرې رمز لیکنه فعاله نه وي، خپل تیلیفون بریښنا جریان سره ونښلوئ او رمز لیکنه پیل کړئ

iPhone ایفون

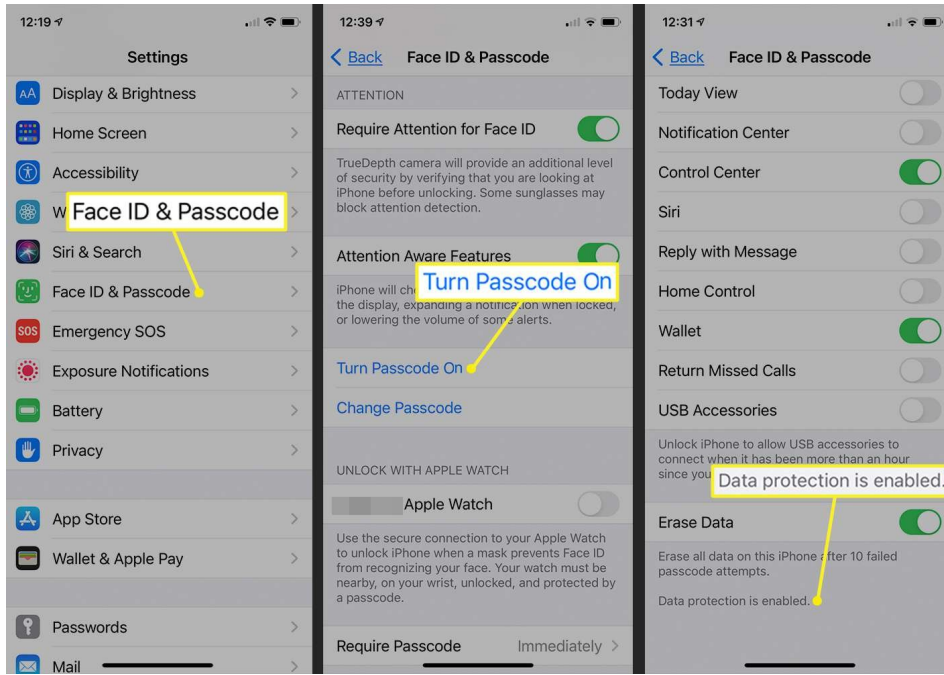
د ایفون د iOS 8، سیستم څخه وروسته د اپل د تیلیفونونو شخصي ډاټا کله چې تیلیفون د یو کود یا د ګوتې د نښې Touch ID یا څیرې Face ID قفل شي، په خودکار یا اتومات ډول رمز لیکنه یې کیږي.

که چیرې Face ID څخه د کار اخیستنې امکان لرئ تاسو ته سپارښتنه کیږي چې ورڅخه کار واخلي. د ډیجیټلي امنیت (Digital security) ځینې کارپوهان د Touch ID په هک کولو بریالي شوي دي.

د عددي کود په اړه تاسو ته سپارښتنه کیږي چې د یو څلور رقمي عددونو د کود پر ځای د شپږو عددونو کود انتخاب کړئ.

بالاخره که چیرې ستاسو تیلیفون ډیره حساسه ډاټا لرونکی اوسئ، کولی شئ چې داسې یې تنظیم یې کړئ، چې د قفل د پرانیستلو لپاره د ۱۰ ناکامو هڅو وروسته په اتومات ډول ډاټا پاکه شي.

تنظیمات (Settings) < Touch ID او Code < د ډاټا پاکول (په لاندې ډول)

د Tella له لارې په څیرک تیلیفون کې د خپلې ډاټا ساتل او پټول

د Tella د Android او iOS لپاره یو کاروونکی سوفټ ویر دی او تاسو ته ددې امکان درکوي چې:

- فایلونه، عکسونه، ویډیوګانې او نور معلومات په یو خوندي صندوق کې چې رمز لیکنه یې شوې وي ذخیره کړئ. همدارنګه کولی شئ په اتومات ډول یو سرور ته د ذخیره شویو معلوماتو لپاره د ملاتړ او ساتنې لپاره په خودکار او اتومات ډول تنظیم کړئ.
- پروګرام (یوازې انډروید کې) په یو بل آیګون کې پټ کړئ.
- "خطر بټنه" هغه فعاله (Launch) کړئ تاسو ته ددې امکان درکوي چې په یو اسان حرکت سره د خوندي صندوق ټول محتویات پاک کړئ.

- ۱- Tella نصب کړئ
- ۲- عکسونه او وډیو واخلي
- ۳- Tella وتړئ
- ۴- بیرته Tella ته لاس رسی ومومئ
- ۵- عکسونه وگورئ
- ۶- د Tella آیكون بدل کړئ
- ۷- په انډروید کې د Tella آیكون د حساب د ماشین د فعالیت لپاره بدل کړئ.